

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrt leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrt leta 1 gl. ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVIII.

V Ljubljani, 4. kimovca 1885.

List 36.

Modroslovje.

XIV.

Predno odgovarjam na drugo prašanje, moram najprej prositi dragega bralca, da naj se ne spodtika, ako naleti na kako nenavadno, čudno, morebiti celo brezbožno misel. Dandanes je potrebno tudi s takimi ugovori pečati se, ker je svet dovolj prederzen, da govori zoper sv. vero vse, kar mu le pride na misel. In ravno ta prederznost je vzrok, da nekteri sv. vero očitno spodkopujejo. Kemu tudi ne pridejo, enkrat ali drugokrat kakci neprostovoljni dvomi o sv. veri? Se celo svetniki so jih imeli. Vsakdo zamore v svojih mislih kaj takega spraviti skupaj, kakor n. pr.: da Kristus ni bil Bog. Toda jaz imam tako misel samo za slabo, nepotrebno in zapeljivo misel in jo kmalo spravim iz glave. Kak malovrednež, ki ne mara za sv. vero, je pa toliko prederzen, da tako misel tudi v besedah in očitno izreče ali še zapiše. Tedaj spoznaš lahko, da ni redko prederznost naleteti v govorjenji in pisanji zoper najsvetejše reči in zato se nikar ne spodtikaj, ako kdaj kaj takega slišiš ali bereš. Saj zato še ni kaka misel resnica, ako jo bereš v knjigi ali časopisu. Saj bi tudi tebi mogoče bilo, ako bi bil dovolj hudoben, zapisati kaj brezbožnega. To bi nesel potem v tiskarno, da naj natisnejo in za denar bi tudi nekteri natisnili in ljudje bi tvoje brezbožne miali brali. Ali je pa zato že resnica, ker je tiskano? Glej, tako delajo dandanes sovražniki naše sv. vere. Strahú pred Bogom nimajo čisto nič, pred svetom se pa tudi ne bojé; proti veri se pusti tiskati tudi marsikaj brezbožnega, nespodobnega, spodtikljivega. Ljudje pa take spise silno radi beró in mnogi verjamejo vse, naj si bo še tako neumno, brezbožno in hudobno. Zakaj neki? Zato ker je vera mnogim ljudem hudo nadežna in bi veliko raje živeli brez vere in tudi brez vesti. Taki brezbožni spisi se jim zdé hladna voda za vest, ki jih žge in peče. Pomislijo pa ne, da resnica ostane vse eno resnica, ako jo oni priznajo ali ne. Kaj pomaga hudodelcu zanašati se, da ga bode njegov prekanjeni zagovornik opral in umil pred sodbo, ako pa pričajo njegove očitne hudobije zoper njega?

Dobro prevdari to, kar si ravno bral, in potem te ne bodo motile besede sovražnikov sv. vere in drugih malovrednih ljudi. O kako je škoda, da se dajo ljudje

od brezvestnih ljudi žapeljati! Taki brezvestni ljudje, ki so se po šolah navzeli malo temeljite znanosti, pa obilo napuha, pravijo tu pa tam tudi: Kristus je bil človek, kakor smo mi, in da njegova vera je samo človeška iznajdba. — To je grozna brezbožnost, ali vendar se sliši tako bogoskrunsko govorjenje. Prisiljeni smo odgovarjati, pobijati moramo tako govorjenje zavoljo slabosti in spačenosti človeške, ki se napačnega tako rada poprime in se resnici ustavlja, dokler more.

Ako je Kristus bil pravi Bog, tedaj je tudi vera njegova božja — resnična. Tisti, ki je hotel pregovoriti druge, da naša vera ni resnična, je moral poprej druge slepiti s tem, da Kristus ni res Bog. Toda, ker je naša kerščanska vera tako zelo razširjena, ker je tudi na svetu že veliko sto let, zapeljivcem ni bilo lahko Kristusu uzeti božje časti. Da naša vera ni mogla priti kar iz ničesa in da bi kak človek zamogel tako imenitno in sveto vero iznajti in učiti, kdo bo to verjel? Tako si mora misliti po svoji zdravi pameti vsak človek. Kaj so tedaj izumili sovražniki nebeške naše vere? Tako-le so govorili nekteri in rekli: Kristus je bil največi modrija in je učil ljudi tako, da so ga imeli po njegovi smerti za Boga in da so začeli praviti po njegovi smerti čudne stvari. Vse, kar je pri naši veri, so čenčali, je samo naravno in človeško. Človeška modrost se razširja in je vedno viša. Kristus je dosegel po natori najvišo modrost; pa da so pozneje ljudje veliko naukov Kristusu pripisovali, katerih pa da on ni učil. Tako, češ, da je nastala kerščanska vera.

Drugi so pa hoteli to le vedeti: Kristusa takega, nikdar ni bilo na svetu, kakor pišejo evangelisti, temuč, da vse je izmišljeno, kar beremo o njem. Ljudje, češ, so želeli imeti takega odrešenika, nekteri možje so si izmislili evangelijske nauke in nastala da je nazadnje vera, da je on res živel.

Kaj ne, kolika modrost! Kakor pa spoznaš iz tega, morala je na ta način modrost — modroslovje pomagati, da je nastala naša vera. In v resnici nekterim naša vera drugega ni, kakor neka stopinja v modroslovje in zato pravijo, da se mora razlagati vera samo modroslovno. Tako tudi res delajo in spisujejo dandanes bukve za bukvami, s kterimi hočejo ti zapeljivci pokazati, kako da je vse natorno, po človeško godilo se in kako da se je vera razvijala, da je dobila kerščansko podobo! Kaj pa vendar pravi o naši veri zdravo modroslovje?

Najprej naj nekaj povem, česar še ne veš. Francozi, to čudno ljudstvo, so želeli zmagati vse evropske države, kakor želijo še dandanes, zlasti Nemce in Avstrijo; tudi njih dežele bi bili radi imeli. Kaj so naredili? Zmagati ni kaj lahko, slava je pa vendar le nekaj: izmislili so si, da so imeli pred 80 leti imenitnega vojakovodja in pozneje cesarja Napoleona, ki je premagal vso Evropo. To so raztrosili po celem svetu tako, da dandanes velja za resnico in Francozje imajo slavo. — Ali se ne smejaš? Tako se mi zdi govorjenje onih učenjakov, ki pravijo, da Kristus ni živel. Še nekaj: Iz Amerike bi prišel človek k tebi in zahteval, da ga moraš sprejeti kot poslanca božjega, kajti tam v Ameriki je neki mož, ki pravi, da je iz nebes prišel in tisti mož uči ter razpošilja po vsem svetu svoje poslanca: kaj ne, lepo bi se pogledala s takim poslaneom, zapodil bi ga kot sleparja. Meniš li, da bi apostelnov Jezusovih ne bili zapodili ljudje, ako bi se oni ne bili mogli skazati, da so res poslanci Božji. Ako jih pa niso, in je ves poganški svet sprejel njih nauk, je tudi vedel, zakaj. Ali je tedaj mogoče tajiti, da bi Kristus ne bil živel in delal čudežev in dal apostelnom moči sv. Duha za oznanovanje svoje vere? In da bi Kristus ne bil Bog? Ako bi v temni noči nastala kar naenkrat svetloba, pa bi solnce ne videl nikjer: bi rekel ti, da se je že zdaniilo? da je svetloba naravna? Ali ni kerščanstvo med poganstvom kakor svetloba v temni noči? Iz modroslovja se kerščanstvo ni moglo razviti, ker ima kerščanstvo take nauke, do katerih ne bi bila naša pamet nikdar prišla. Pamet pravi, da je en Bog, zmotena pa si je mislila veliko malikov: toda enega Boga v treh osebah — kaj takega pamet ni mogla dobiti sama iz sebe. Ne: iz modroslovja izvajati kerščansko vero se pravi: z lesnike brati zlata jabelka. Ko bi ti videl zlato jabelko na lesniki, ali bi rekel, da je na lesniki zrastle? Tako je tudi kerščanska vera, ktero nam je prinesel na svet Sin Božji, popolnoma drugačna, kakor je posvetna modrost in ni se tedaj mogla razviti ali se razrasti iz človeške pameti. Da bi pač hoteli to dobro prevdariti vai, kateri se ponašajo s svojim znanjem, s svojimi dušnimi darovi! Vera je dar nebeški, in naj bo kaka pamet še tako bistra, tega spoznati iz sebe ne more, kar nam vera daje.

Modroslovje ni rodilo iz sebe kerščanske vere, to je gotovo. Kakor smo zadnjič spoznali, je modroslovje veri samo pripravljalo pot, je vero nekako napovedovalo, ker je učilo človeka spoznavati svoje slabe moči, budilo je željo in hrepenenje po višem in terdnejšem spoznanju.

Ali pa ni bila vera nepotrebna, ali ni bilo odveč, da je Bog razodeval se človeku še drugač, kakor po človeški pameti? Oni, o katerih sem govoril poprej, pravijo, da bi bilo nepotrebno, celo zoper človeško pamet, misliti, da se je Bog na posebni način zazodel. Tedaj bi bilo nepotrebno, da si je Bog izvolil izraelsko ljudstvo, da je poslal Mozesa, da je pošiljal preroke in nazadnje tudi Zveličarja. In če bi bilo nepotrebno, bilo bi tudi zoper modrost božjo; tedaj se to tudi zgodilo ni! Takó govoré brezverci. Kako kratka pamet! Ako se Bog razodeva v natori, ako ga spoznavamo po svoji pameti iz del božjih, ako govori on po naši vesti: zakaj pa bi bilo proti pameti reči, da se je Bog razodel tudi naravnost, t. j. ne v natornem redu? Ako se Bog razodeva v velikanskih zvezdah, zakaj pa da ne bi poslal zvezde kazat pot Modrim iz jutrove dežele? Zakaj da ne bi človeku kar naravnost mogel reči: „to je moja volja, to storite!“ Zakaj da bi ne bilo potrebno vedeti naj, da je Bog sicer samo eden, vendar pa da so tri Boge osebe itd. Zdi se mi prav potrebno in pametno,

da dež gre in solnce sije; toda čemu da je mavrica na nebu, tega ne morem spoznati, saj je nepotrebna. Da je solnce na nebu, to je prav, ali da se klatijo tam gori zvezde repatice po nebnihih prostorih, to je nespametno. Ali hočeš ti človek Bogu dajati postave, kaj da naj stori? Sicer je pa le kratkovidnost in pa nehvaležnost človeška kriva, da neče spoznati modrosti in ljubezni božje, ki se kaže v nadnaravnem razodenju.

Po naravi nam govori Bog, kakor nam govori mervta čerka v bukvah, po naravi spoznavamo Boga, toda kako daleč, nedosegljiv je ta Bog! Po včlovečení Besedi pa se je razodel Bog, kakor se kaže oče otrokom, prijatelj prijatelju, mi smo „gledali njegovo veličast“ od obličja do obličja, on je v resnici naš prijatelj, naš brat; zdi se, kakor da bi Bog hotel nehati biti Bog, samo da se je nam mogel približati. Nadnaravno razodenje je bilo potrebno, — ako se sme govoriti o potrebnosti pri božjih delih, — da se nam je odkrila ljubezen božja, kakor se nam kaže v stvarjenji mo drost božja. Kako žari božja ljubezen iz vaega, kar je Bog storil naravnost za naše zveličanje! Človek nima samo pameti, da spoznava, ampak ima tudi serca, da ljubi. Ko se je bilo razvilo modroslovje že krepko in dospelo visoko, bila so človeška serca pred Kristusom večidel še merzla do Boga. Ogrela jih je ljubezen, ki se je razlila iz odpertega serca Jezusovega v človeštvo.

Ker pa te ljubezni dandanes liberalni svet neče več poznati, tudi neče več umeti, zakaj da se je Bog razodeval. Človek brez ljubezni božje ni pravi, in popolen človek. Zato je tudi razodenje povzdignilo, popravilo, doveršilo našo naravo, ker je vzbudilo in vžgalo v človeštvu pravo ljubezen božjo, ktere modroslovje dati ni moglo. In tako se modroslovje hvaležno klanja skrivnostim ljubezni božje: da, modroslovje se poživlja in prenavlja v božji ljubezni, v tej ljubezni še le dobiva svojo pravo vrednost. Tako modroslovje vzbuja potem po svoje in množi ljubezen božjo, da postane najlepša medsebojnost med modrostjo in ljubeznijo, v kateri ena drugi daje in ena od druge prejema. Tako si podajate roke modrost in ljubezen, modroslovje in razodenje. Vendar modrost služi ljubezni, kajti ljubezen je viša; tako tudi modroslovje služi razodenju božjemu, kakor dekla služi svoji gospej. Kaj tedaj pravi — da kratko posnamemo vse povedano — modroslovje o veri in razodenju? To, kar pravi pohleven in zvest služabnik, kadar ga njegov gospod v mili ljubezni prime za roko in si ga posadi na stran: oba sicer nista enaka, toda prijaznost in ljubezen gospodova se je ponižala, da se je nizkost hlapčeva povišala.

Dodatek k Furmayerjevimi premišljevanjem.

1. Justus ex fide vivit. Pravični iz vere živi.

(Dalje).

Molitev k sveti Trojici.

V. Svet, svet, svet si Ti Gospod vojskinih trum.

Od. Vsa zemlja je polna Tvoje hvale.

V. Sveti Bog, sveti Mogočni, sveti Neumerjoči,

Od. Usmili se nas.

V. Častimo Očeta in Sina s sv. Duhom,

Od. Hvalimo in povzdiguemo ga na veke.

V. Sveta Trojica, en sam Bog,

Od. Usmili se nas zdaj in ob naši smertni uri.

Amen.

Molitev.

O Bog, edini v naturi in trojni v osebah, o pre-
sveti trojedini Bog! spreoborni me in bom spreobornjen;
ozdravi me in bom ozdravljen. Pokropi me s hisopom
in bom očiščen, operi me in bom bolj bel, kakor sneg.

V. Blagovoli, o Gospod, današnji dan

Od. Obvarovati nas vsacega greha.

V. Usmili se nas, o Gospod,

Od. Usmili se nas!

V. Naj se skaže Tvoje usmiljenje, o Gospod, nad
nami,

Od. Ker zaupamo v te!

Molimo.

Gospod, vsega močni Bog! ki si nas k začetku
današnjega dneva pripeljal, varuj nas danes s svojo
močjo, da v noben greh ne zaidemo, ampak da vse
naše besede, misli in djanja le na to gredo, da vselej
Tvoje voljo spolnimo. Po Gospodu našem Jezusu Kri-
stusu, ki s Taboj in sv. Duhom živi in kraljuje Bog od
vekomaj do vekomaj. Amen.

Predglasje. Usmili se me, o Gospod po svojem
velikem usmiljenju — in po obilnosti svojega usmiljenja
končaj mojo hudobijo.

V. In jest k Tebi kličem, o Gospod,

Od. In moja molitev naj koj zjutraj pride k Tebi.

V. Moje usta naj bodo polne hvale,

Od. Da prepevam Tvojo čast, celi dan Tvoje veli-
častvo.

V. Gospod, obrni svoje obličje od mojih grehov,
Od. In izbriši vse moje hudobije.

V. Čisto serce vstvari v meni, o Bog,

Od. In pravega duha obnovi v mojem oserčju.

V. Nikar me ne zaverži spred svojega obličja,

Od. In svojega svetega Duha mi nikar ne odvzemi!

V. Daj mi zopet veselje svojega zveličanja,

Od. In z gospodnjim duhom me poterdj!

V. Vsa zemlja naj Te moli in Ti hvalo poje,

Od. Naj Tvojemu imenu psalme prepeva.

Molimo.

O Gospod Bog, Kralj nebes in zemlje, vodi in po-
svečuj, vladaj in gospoduj danes serca in telesa, naše
občutljive, besede in djanja po Tvoji postavi, in po de-
lih Tvojih zapoved, da zamoremo tukaj in v večnosti
rešeni in zveličani biti, s Tvojo pomočjo, Zveličar sveta,
ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Noč je prešla, dan pa se je približal. Verzimo te-
daj od sebe dela teme in oblecimo orožje svitlobe, ka-
kor po dnevu pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pi-
janosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in
nevošljivosti, ampak oblecimo Gospoda Jezusa Kristusa!
(Rim. 13, 12—14.)

Zdihljeji k Jezusu.

Zasluzenje Jezusovo — tolaži me!

Modrost Jezusova — uči me!

Dobrota Jezusova — posveti me!

Poterpežljivost Jezusova — poterjaj me!

Krotkost Jezusova — pozivljaj me!

Pravičnost Jezusova — varuj me!

Omáganost Jezusova — bodi moja moč!

Rane Jezusove — bodite moje zdravilo!

Križ Jezusov — bodi moja zmaga!

Smert Jezusova — bodi moje življenje!

Kri Jezusova — bodi moje umivalo!

O dobrotljivi Jezus — usliši me!

V Svoje svete rane — skrij me!

Milost Jezusova — daj meni!

In vsim vernim večno življenje. Amen.

K Materi Božji.

Najpred Angeljsko Češčenje, potem:

Priporočilna molitev.

O trikrat srečna Devica! vzemi me v število svojih
služabnikov, ki si me vzela pod križem za svojega otroka.
Pokaži mi, da si res mati moja s tem, da me navdaj s
pravim spoštovanjem do Tebe. — O mogočna Devica,
ki si kači glavo strla, steri v meni vse hudo poželenje,
in raztergaj verige mojih pregréh, ktere me vedno okle-
pajo. — O modra Devica, ki nebeške zaklade deliš,
sprosi mi tiste milosti, ktere Ti, o mati moja, meni po-
trebne spoznaš; posebno živo vero, trdno upanje, gorečo
ljubezen, dar ponižnosti, čistosti in zmernosti! O mila
Devica! varuj in podpiraj me; da bom ložej Jezusu,
Tvojem Sinu zvest ostal in se s Taboj pri njem enkrat
vekomaj veselil. — O Mati milosti! k Tebi se zatečem,
ki si pribežališče grešnikov, brani me vsih grešnih ne-
varnost in vodi me po pravi poti v sveti raj. Amen.

(Dalje sledi.)

Beseda o poklicu.

Mladeneč, kteri ni lahkomisljen sanjar, ob koncu
osme šole resno prevdarja, v kakošen stan se bo podal
in kako bode obračal kratke trenutke, kar mu je še ži-
veti, da bode potlej — po smerti — zanj za vselej prav.
Molitev, spoved in sv. Obhajilo so dobri pomočki k temu,
da bi mladi človek pravi stan si izvolil. Naslednje be-
sede iz „Mark. Kirchenbl.“ utegnejo marsikteremu mla-
denču nekoliko na pot posvetiti, da ne bo v temi taval v
tako tehtni zadevi. List pravi:

Marsikaj zamore raznim stanovom koristiti, ako se
v korist obernega pismo, katero je mlad človek svojemu
dušnemu pastirju pisal, in katero „misijonar“ tu nazna-
nuje. Glasi se pa:

Častiti gospod, primerno nasvétu, ki ste mi ga dali,
sem svoj poklic to jutro priporočil pri sv. Obhajilu na-
šemu Gospodu in Izveličarju Jezusu Kristusu, kakor
tudi prebaženi Devici in svojemu angelju varhu, da bi
me v tej volitvi razsvetljevali in vodili. Čutil sem po-
trebo njihove pomoči tembolj, ko sem zdaj že par dni
bil manj odločen in bolj zbežan, kakor kdaj poprej.
Še včeraj vleklo me je serce, zdaj v samostan, ker go-
reča želja budila se je v meni, Bogu posvetiti se, kmalo
pa me je druga domišljija kakor sanje motila in me
vabila na vse druga pota. Kar me k redovniškemu živ-
ljenju vleče, to je lahkota, tu Bogu iz vsega serca slu-
žiti in zveličanje si zagotoviti. Zraven tega tam upanje
do zaslug ni majhno, nasprotno obeta Bog neizrečno
velike reči onim, ki mu velikoserčno po poti križevi na-
sledujejo.

Ako opazujem samostansko življenje z očmi vere,
se mi zdi, da ni majhna čast in ne majhno tolažilo v
podobnosti z Jezusom Kristusom, katero on vsem obeta,
kateri si ta stan izvolijo. Saj vsa kristjanska popolnost
je le v tem, da hodimo za Kristusom; nikjer pa Njemu
zvesteje in bolj stanovitno ne nasledujemo, kakor v samo-
stanskem življenju. Tam v resnici njegov križ korak za
korakom nosimo na Kalvarijo in proti nebesom.

Nečimernost sveta, kratko življenje, blizina smerti,
negotovost zveličanja, večna večnost, velikost obljublje-
nega plačila so zgolj nagibi, ki me v samostansko živ-
ljenje silijo. Onih tisočero ljudi ne morem gledati brez

milovanja, ki se trudijo in ukvarjajo po svetu, da bi kaj denarja skupaj spravili, si puhlo čast pridobili, ali par dni begočega veselja vžili, na večer pa ali gotovo drugi dan so že poklicani pred pravično sodbo Božjo. Tako po vsem meseno življenje zdi se mi v resnici največja nespamet, kajti konča z največo revšino. In kaj pa je tudi najdaljše življenje v primeri z večnostjo? Kako nadomestilo bi mogel kdo meni za mojo dušo dati? Ali nisem primoran vsega za njo storiti? Ako njo zgubim, je vse zgubljeno; rešim njo, je vse rešeno. Kaj mi pomaga, ako svet pridobim, na svoji duši pa škodo terpim? Hočem tedaj varni del izvoliti in ga ne iz roke spustiti. Da bi bil Božja last v večnosti, skušal bodem vse žive dni njegov biti. Darovanje vsega časnega, premoženja, časti, razveseljevanj more me malo skrbeti, ako vem, da vse te dobrote, kakor mikavne so tudi viditi, so polne ternja in britkosti. Zapušenje staršev, pa bratov in sester, prijateljev, katere sem zaradi Boga zapustil, ne da bi jih zato manj ljubil, to bi me srečnega storilo. Ta zguba natoro težko stane; toda storilo bode to dve dobroti. Zakaj prvič bo moje nagnjenje do teh meni tako dražih oseb očistilo in bolj popolnoma naredilo, in tako drugič moje serce pripravilo, Boga bolj ljubiti.

(Schles. F.)

Katoliška zveza, ali pobožno djanje za varstvo pravio Jezusa Kristusa.

Ta zveza je vstala pred malo leti, ker je pa reč prav imenitna, je vredno, da z malo besedami zaznamujemo njen začetek, namen in djanje, kakor to popisuje frančiškanski mesečnik v Rimu („Acta ordinis Minorum“, 8. letošnji zvezek).

To pobožno djanje se je pričelo pred tremi leti v Remenški stolnici (Reims) na Francoskem. Začetnik je olikanemu svetu dobro znani kanonik Jožef Lemann, katerega je prečudna Kristusova milost z njegovim dvojškim bratom vred iz judovskega mraka vzdignila k svetli luči sv. evangelija. Ime je bratu Avguštin. Pobožno djanje se je bilo v kratkem razširilo po mnogih francoskih škofijah, pozneje pa je bilo ustanovljeno v Rimu v stolnici sv. Križa Jeruzalemskega, in sicer pod varstvom kardinala vikarja.

Vodja katoliške zveze pa je želel temu pobožnemu djanju pridobiti večji popolnamost s tem, da je to tovaršijo pridružil tretjemu redu serafiskemu, in sv. Oče Leon XIII. o to sklep blagoslovil. Ko je vodnik svoje želje razložil velikim predstojnikom reda sv. Frančiška, so v to prošnjo prav radostno privolili.

Namen tega pobožnega djanja je v tem, da strogo branimo pravice N. G. Jezusa Kristusa zoper derečo kugo brezbožnosti in brezverstva, in da to tudi skazujemo v domačem življenju, v družinah in v občinstvu. Med pravicami, katere nam je braniti in katere napadajo prijatelji krivovercev in brezbožnih svojatev, pa so imenovane naslednje:

Da naj se Kristusovemu Križu očitno skazuje dolžna čast in hvala.

Da naj se nedeljsko zderžanje od hlapčevskega dela vestno spolnuje.

Da katoliška Cerkev nezaderžana zamore čuti nad podučevanjem keršanske mladine.

Da se namestniku Kristusovemu na zemlji zopet poverne častno gospostvo, ki mu je bilo s silo in z največo krivico ugrabljeno.

Da naj se pravi veri zavaruje in zagotovi dolžno spoštovanje, spodobnost in prednost.

Da se v praznik prosv. Rešnjega Telesa smeje povsod procesije obhajati.

Da pravica evangeljske svete zveršavati in po samostansko živeti slehernemu varna in zabrambana ostane.

Da se ne podpira tista preširna mogočnost, ki keršanske šege nesramno in očitno žali.

Med nadaljnjimi pomočki „katoliške zveze“ so n. pr.: Križu očitno čestje skazovati, ga postavimo na persih nositi, k očitnim procesijam in drugim cerkvenim slovesnostim serčno hoditi, duhovnom in drugim Boga povečenim osebam spoštovanje skazovati itd.

Vesoljni predstojnik frančiškanskega reda v Rimu, prečastitljivi P. Bernardin A. Portu-Romano je torej začetniku „katoliške zveze“ kanoniku Jožefu Lemannu pisal prelepo pismo. V tem pismu veliki predstojnik hvali Lemannovo misel in željo, da naj se tretji red frančiškanski in „katoliška zveza“ tesneje zedinita. Upaje namreč, da iz te zveze bode izhajala velika korist in bramba v blagor duš, pa v prid cerkvene, in deželske oblasti. Katoliški „zvezniki“ bodo namreč iz tega zedinjenja dobivali djansko šego keršanskega življenja, namreč „serafsko pravilo“, katero so sv. Oče Leon XIII. prav modro vravnali tako, da je primerjena sedanjemu času, da naj se keršansko življenje lažje obnavlja in se torej pravice Kristusove bolj tečno v djanji skazujejo. Tretjeredniki pa bodo enako z novo duhovno gorečnostjo pozivljene, ter z novo prihajočo katoliško vojno prihajali krepkejši in bolj navduševani zoper zmote liberalizma (prostomislištva) in posvetne nespametnosti.

Iz teh vzrokov, pravi general seraf. reda, nam je posebno ljubo tem željam zadostiti in damo Ti oblast, prečastiti in predragi brat v Kristusu, ki si vodnik omenjene „katoliške zveze“... valed katere vse vernike Kristusove obojega spola, družbenike namreč zveze, smeš in zamoreš dopustiti v tretji red.

Potem nasledvajo še načini, po katerih se to zedinjevanje v raznih krajih in okolišinah doveršiti mora.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. „Slovenec“ piše: „Stavbinski slogi“ imenovala se bode knjiga, ki bo v kratkem izšla v „Katoliški tiskarni“. Epokalno bo to delo, kateremu med našo literaturo do sedaj zastoj primere iščemo. Neutrudljivi pisatelj, ki jo je z veliko požrtvovalnostjo in še večjo marljivostjo, ter neprimernim trudom sestavil, ji je konzistorijalni svetnik č. g. J. Flis, špirituval v tukajšnjem duhovnem semenišči. Knjiga obsega v veliki četvorki 23 pol teksta s 144 podobami raznih stavbarskih slogov, poleg tega pa še 40 tabel samih podob največih umotvorov iz stavbarstva. Podob na tablah je čez 300. Knjiga je pisana s posebnim ozirom na cerkveno stavbarstvo, katero razpravlja od njegove prve še predkeršanske dobe, pa do današnjega časa. Poleg tega našle so pa tudi vse druge necerkvene stavbe, ako so taiste le količkaj priča silovitosti človeškega duha, dostojen in zaslužen prostor v nji. Tu se vidijo uzori iz raznih slogov, kakor so: egiptovski, asirski, perzijski, indijski, kitajski, feniški, izraelski, helenjsko-pelazgijski. Dalje se spušča knjiga v natančnejšo obravnavo klasičnih slogov stare gerške in rimske države. Za temi pridejo na versto keršanski slogi, katerih doba sega v starokerščanstvo, kjer se je cerkev božja morala še po katekombah skrivati, preden se je vspela do starorimske bazilike, ktera se je na Jutrovem kmalo v vsi svoji kra

noti pokazala v bizantinskem obočnem slogu. Gospod pisatelj razpravlja vsak alog posebej, ktereja s potrebnimi, jako jasnimi in krasnimi obrasci pojasnjuje. Temeljito razpravljeni ti sledé romanski, gotski in renesanški slog. Ocenó tega zlata vrednega dela prepuščamo večjemu peresu kakoga strokovnjaka; kolikor nam je pa kot lajikom soditi mogoče, lahko rečemo, da je to knjiga, ki bo vsaki knjižnici na kraa, pisatelju na čast, našemu narodu pa na ponos. Cena ji bo primerna vsebini, vendar nam ni še znana. — k.

Iz Boh. Bistrice. Ker ima „Zgodnja Danica“ kazati cerkveno življenje in duhovno napredovanje med Slovenci in je tudi o vsem času cerkvenega zidanja pridno nabirala in nabrala veliko milih darov za našo cerkev; *) naj pové, če tudi malo pozno, vsaj nekoliko o njenem doveršenji in posvečenji. Blagoslovljena je bila lani, v nedeljo, ko so bili posvečeni naš milostljivi gospod knez in škof, posvečena pa letos v praznik Marijuega vnebovzeta. Odloženo je bilo že prej škofovo obiskanje, ali poprošeni so storili to milost, da so prišli k nam o dveh praznikih, kadar smo se vsi lahko vdeleževali slovesnosti. Ne bom popisoval, kako slovesno smo jih Bohinjci sprejeli 14. avgusta in kako veličastno se je 15. veršilo posvečevanje, 16. pa birmovanje v najlepšem vremenu, kako veselo se je veršilo petje 15. dan na večer, zažiganje kresov in umetelnih ogujov, razsvitljenje zvonika in hiš po vasi, koliko mlajev pa je stalo po vaseh in krog cerkve, ter koliko raznih zastav je vihralo po zraku itd.; le to naj povem, da je po 15. duhovnov oba dneva poveljevalo službo božjo, in da je vse vernike močno spodbudovalo, ker so oba godova nam pridigovali premilostni višji pastir v prijetni in razločni besedi. Dajali so nam nauke, ki jih hočemo gotovo pomniti in v življenji spoštovati. Posebno ginjaivo je bilo, kedar so nas učili, kako zidajmo zdaj duhovni tempelj, in kedar se komu poruši, naj ne obupa, marveč naj z novega zida s pomočjo prave pokore itd.

To smo tudi mi obetali pri grozni nesreči pred štirimi leti. Na to so nas budili premilostni knez in škof; na to so nas opominjali g. profesor J. Marn, kateri so nedeljo poprej in dve nedelji pozneje nam razlagali našo novo cerkev sv. Nikolaja, kot bukve, popisane od zunaj in od znotraj, da jih pridno prebirajmo in uživajmo njihov duhovni sad, ter so nas tudi zavračali na večno pravico, ker bili so l. 1880 deležni naše velike nesreče in žalosti; sedaj leta 1885 so deležni pa naše velike sreče in radosti.

V veliko veselje in tolažilo nam je bilo to, da so višji pastir sami pohvalili neprecenljivo prizadevanje našega g. župnika J. Mesarja in jih sedaj povzdignili na čast duhovnega svetovalca, kar je tudi čast za vso faro. Zato jim tudi enoglasno častitamo in iz serca vošimo: Bog jih živi še mnogo let! Bog nam ohrani našega ljubljenelega gospoda župnika čverstega in zdravega mnogaja leta!

Dozidana in posvečena je zdaj prostorna cerkev nekako v romanskem, a ne v gotiškem slogu, dodelan veliki altar. Stavijo se v cerkvi klopi; ali manjka stranskih altarjev in še nekterih reči, katere bomo skusili s skerblijvostjo naših gg. duhovnih pastirjev napraviti, prej ko bo moč, k čemur nam Bog pomagaj in naša lj. G. presv. Serca!

Preserčna hvala bodi izročena milostljivemu gosp. knezu in škofu za tolik trud in darežljivost, pa za prijaznost in ljubezen, ki so nam jo skazali v tako obilni meri! Bog plačaj tudi vsem čč. gg. duhovnom, ki so se vdeležili slovesnosti in tako povikšali redko svečanost.

V Ovnihm je proteklo nedelje, 30. avg., zlato mašo obhajal ondodni prečast. g. župnik Janez Habè. Pričujoča sta bila zraven družih prijateljev tuji dva druga zlatomašnika, t. j. mr. Miha Petočnik, urušinski spovednik, Habetov sošolec, in č. g. Janez Poličar, župnik v Podbrozji.

Pridigal mu je prav ginjaivo njegov nečak č. gosp. kaplan Fr. Petrovčič, azistiraj pa tudi drugi nečak č. g. dr. Fr. Lampe, podvodja semeniški. Močno spodbudljivo je bilo opravilo v cerkvi. Pri pogostovanji pa se je veselje še močno povzdignilo, ko je nenadoma g. dr. Lampe prebral pismo, ktero je naznanovalo, da premilostni gospod knez in škof so zlatomašnika imenovali duhovnega svetovalca. Bog živi verlega gospoda take krepkega, kakor je zdaj, še mnogo let!

Iz Borevnice. (Pogled v Bosno in še kaj družega, XII.)

Samostan Frančiskanov v Kostanjici mora precej star biti, in nekaj bilo je gotovo več redovnikov v njem, zdaj pa so samo trije, dva patra in frater. Drugi prostor pa imajo vojaki, ali z drugo besedo, Frančiskani in vojaki bivajo v jednom poslopju.

Zjutraj bil sem pri sv. maši, in še jedna ali dve drugi osebi. Čudna taka mlačnost! mašnik bi bil skoraj v zadregi ali bi rekel „Dominus vobis cum“ ali „Dominus tecum“.

Zraven frančiskanske cerkve je tudi ena razkolniška cerkev, najprej pa je mestna ali farna cerkev. Najlepši in največji poslopje v Kostanjici pa je šola. Naj bi se le tudi delalo za pravo keršansko omiko.

Zunaj Kostanjice sem spoznal, da vode odveč piti ne bo dobro, ker je dosti slabši nego v Bosni.

Od hervaških srajčnikov ne bom pisal, samo enoga naj omenim, ki me je srečal in prašal, od kod in kam idem? Ko sem povedal, je pa začel modrovati po svojo. Ti si bil, mi reče, v Bosni pri nekem tergovcu za pišaća, in si gospoda prevaril za novac; potem pa si vse zaigral. in zdaj moraš iti domú po potu.

Morebiti je kdaj ta prerok pravo zadel, zatoraj se nisem hudoval nad njim.

Bilo je zvečer, ko sem kupil nekoliko kruha, in ko sem ga ogledoval, koliko bi bil vreden, dobil sem červa na kruhu. To pa me je vendar malo jezilo, in potreben sem bil, da bi mi bil kdo vošil „dober apetit“, pa vse eno sem opravil obed v neki senci. Tu me je neka žena začela izpraševati ono in drugo, ker ženske povsod rade govorijo. Med drugim jo vprašam, kakošne vere da je. Mi smo „serbi“, mi reče; ali ste tudi Vi „serb?“ Ne, ji rečem; na Kranjskem smo samo katoliki, in mislim, da bodele kmalo tudi tukaj „katoliki“ postali. „Bog zna!“ bil je odgovor.

Mračilo se je že, ko sem prišel do Siska. V jedni hiši sem prosil prenočišča, pa rekli so mi, naj idem na „bircavs“.

Odi v kotac — ti pa tvoj „bircavs“, sem si mislil. Če ne bo drugači, bomo pa na tleh spali, kot vsi revni ljudje, rekel je pri neki priliki ali nepriliki sv. Ignacij. Tako sem tudi jaz sklenil, kar pod milim nebom spati, kot je storilo že mnogo popotnikov.

Pregovor pravi, da Bog Kranjca ne zapusti, in tako je tudi res. Ko sem šel iz mesta proti Zagrebu, došla sta me dva delavca, in sta me prašala, od kod pridem.

Kmaló smo sedeli v kerčmi, in ni se mi slabo go-dilo. Delavca sta pripovedovala, da sta precej popotvala in poskusila, kako težko je, če je malo v žepu. Z jednim sem šel potem, in sem prenočil na štalici — na slamici, pa dobro je bilo. Dobri ljudje se povsod debijo, samo težko je pravega zadeti.

*) Prav lepa hvala! Se vé, da želeli bi bili malo prej. Vr.

Drugi dan bila je nedelja, in pri sv. maši bil sem na Pešenicu. Med pridigo sem zapazil nekaj nemir med moškimi. Imeli so med seboj sv. razpelo (britko martro), in vsak je pokleknil, poljubil podobno Križanega, se prekrizal z njim, vstal in dal sv. razpelo svojemu sosedu, ki je enako storil. Ker se mi je to lepo zdelo, storil sem enako, ko je prišla versta na-me. Od kod je ta šega, pa ne vem.

Iz Jeruzalema. (Iz Sijonskih letnikov.) Velika suša mesca sušca je žugala uničiti žetev po teh krajih. Prečastitljivi gospod patrijarh je torej napovedal molitev za dež. Mi smo se zedinili v molitvah s toliko večjo gorečnostjo, ker 5000 vinskih tert našega nograda na Oljski gori, in zasaaja novih tert, ki so nam jih poslali iz Bejruta in ki rodijo najboljše libansko vino — vse to bi bilo silno škodo terpelo brez poživiljajočega dežja, ki pa je namakal zemljo od 21. sušca dalje do prvih dni aprila.

Ta dež ne samo, da je obvaroval Palestino nezmerne pomanjkanja, ki je žugalo, temuč je tudi vodnjake dobro z vodo napolnil. Zato pa smo tudi goreče opravili molitve zahvale, ki so bile zapovedane po preavitlem patrijarhu. (Iz tega vidimo, kako Ratisbonove naprave in sploh katoliška Cerkev v Palestini pomaga k obdelavi in oliki svete dežele. Učimo se pa tudi nekaj drugzega: po naših krajih dostikrat dežja ali lepega vremena prosimo ob hudih časih, prosimo ga celo slovesno v procesijah ali neslovesno v molitvah; kadar smo uslišani, pa samo naše prošnje nehajo; da bi se pa s kako očitno pobožnostjo po uslišanji Bogu zahvalili, tega ni slišati. V „Danici“ pač včasih zahvalo naznanjamo za kako posebno uslišanje po „Naši ljubi Gospej preav. Jezusovega Serca“, pa še takrat navadno imena skerbno skrivamo, naj bi pač nihče ne vedel, da je nam Bog kako posebno dobroto skazal!)

Dedni princ Švedski in njegov brat sta se mudila s svojim spremstvom tri dni v svetem mestu. Obiskala sta tudi napravo Ecce-Homo, in obžalovala sta, da se ne moreta delj časa tam muditi.

Tudi iz Francoškega je bila za velikonočni čas v Jeruzalemu karavana kacic petnajst gospodov, kateri so obiskali kraj križevega pota (Via Dolorosa), in marsikateri izmed njih je pred svojim odhodom zopet prišel v svetišče Ecce-Homo.

25. aprila so dospeli nemški romarji — njih 25 — v Jeruzalem. in skoro vsi so po enkrat ali po večkrat maševali v Ratisbonovem svetišču.

Iz Amerike. (Spomin misijonarja Pirca.) Pač ni lepšega in bolj vzvišenega za človeka, ko spomin, ki je ostal človeku na človeka, ki se mu je priljubil, o katerem se zamore reči, da je veliko deloval za vzgojo človeštva, potem naj si bode v duhovnem ali svetnem oziru.

Spomin na takega človeka praznovala je katoliška občina pri sv. Klavdiju, res, celi katoliški Stearnški kanton, v sredo 20. maja tek. leta. Obhajala namreč se je slovesno tridesetletnica in spomin na dan, ko je prvič v okraju Stearnškem za ondote slabo zastopane katoličane opravil sv. mašo prečastiti misijonar Franc Pirc pri sv. Klavdiju v hiši gosp. Mk-Cene-ta in gosp. Johna Schwarz-a. Po pravici veselila se je vsa družica katoličanov rečeni dan; kajti daritev sv. m. se je največji vzvišenost vsega, kar sploh katoličan praznovati more.

In pred tridesetimi leti bilo je potem tudi v Stearnškem okraju posamezno stanujočim katoličanom dopuščeno pri daritvi sv. maše navzočnim biti, pri opravi, ki se je tedanje čase tako redko godilo. S tem praznikom sklenjen bil je tudi preveseli spomin na dan, ko je bil preč. misijonar Frančišek Pirc pred 50 leti došel

iz Evrope v Ameriko. Petdeset let je bilo preteklo odkar je čast. misijonar Frančišek Pirc delal v amerikanškem vinogradu Gospodovem kot služabnik Najvišjega. Kaj je čast. g. Pirc v tem času dobrega storil in doveršil, koliko zaslug si je kot služabnik Gospodov pridobil za razširjanje katoliške vere, prot kolikim težavam se je pri oznanovanji sv. evangelija imel vojakovati, poskušal bom v naslednjem pojasniti.

Opomnim naj še to, da prav ta dan, ko so ljudje v trumah k sv. Klavdiju vreli obhajati tridesetletnico kot spomin na prvo sv. mašo, bi bil čast. misijonar Frančišek Pirc 100letni rojstni dan obhajal, ko bi ga ne bil Gospod življenja in smerti k sebi vzel, mu naklonit plačilo za premnogo delo.

Petdeset let star, zapustil je častiti misijonar Fr. Pirc njemu izročeno župnijo Podbrezje na Gorenjskem, in podal se je na širneje polje, da bi tam kot dušni pastir delal in oral še pusto ledino. Vseled poročil verlega misijonarja, poznejše škofa Friderika Baraga, da je jako slabo z razmerami katoliške vere v državi Mičigan, podal se je gosp. Pirc na pot in je došel leta 1835, 7. junija v Ameriko in se podvergel oblasti škofa Baraga. Celih 17 let deloval je v državi Mičigan v škofiji Detroiški in ob Gorenjem jezeru.

Po tako dolgem močno blagoslovljenem delu zapustil je državo Mičigansko in prišel kot goreč misijonar v Minesoto, kjer je 21 let verlo in vpešno misijonaril. Še-le potem, ko so mu jele oči pešati, sklenil je čast. misijonar Pirc s svojim poslovanjem v Ameriki posloviti se in v Evropo se verniti, ter se ondi v mirni samoti za srečno smert pripravljati. (Dalje prih.)

Razgled po svetu.

Iz Rade. (Huda ura na Koroškem.) Od 13. do 14. avgusta imeli smo pri nas strašno noč. Strele so tako bile in treskale, da je uboga živina po hlevih od straha tulila. Več hiš je pogorelo in veliko dreves je razdanih. Mislili smo, da je sodnji dan. Trušnarju v Lipi je zgorelo celo pohištvo do tal. Strela mu je ubila eno kravo in 27 ovc. Bog nas opominja, naj se poboljšamo! („Mir“.)

Iz Št. Jurja pri Velikovcu. (Tatvina. — Današnji svet.) Pri Štrausu v Št. Jurji so po noči 4. avg. odnesli obleko in veliko živeža. Poprej je pa toča pobila. Bog pomagaj in dobri ljudje.

O naši mladini se ne ališ nič prida. Greha se ne bojijo nič več, in kar je najbolj žalostno, nekatere ženske so zgubile vsako sramožljivost. Bojimo se, da nas bo zadela Božja roka, če se svet ne poboljša. („Mir“.)

V Kremeriču sta cesarja avstrijski in ruski 25. m. m. imela shod in nadja se, da ta slavni snid je novporok evropejskega miru. Bog daj. Neki glas iz Berlina hoče vediti, da je Prusija želela bolj tesno prijaznost med Avstrijo in Rusijo in na to vplivala. Naj že kakorkoli, toliko je gotovo, da Prusija sama ima iz prijazne razmere med tremi cesarji to korist, da se ji pri teh okolišninah ni lahko bati francoškega maševanja; Rusija pa je bolj varna zoper angleško zavido vanje oziroma na Azijo. Ako bi pa pri tem Anglija tudi res delala kako zvezo z oslabiljeno visoko Porto, utegne nasledet le ta biti, da bode Anglija z večji varnostjo prišla zopet v Sudan in iskala popraviti silno sramoto, ki jo je zadela poslednji čas, in to bi bilo tudi katoliškemu misijonu v korist, ker Anglija ima toliko prostoljubnosti, da misijonarjev nič ne zadržuje v njih.

djanji, kakor na Angleškem samem ne moti prestopov v katoliško Cerkev. Prusija pa oziroma svobode še ni prišla čez prag, kakor Rusija ne.

V protestanški Saksoniji, kakor tožijo, je vedno več samomorov in sicer primeroma petkrat več kakor pa po katoliških obrenskih okrajinah. Dušna pogreznjenost, pišejo, je tega kriva. To je prav lahko umeti. Katoličan n. pr. v veliki dušni ali drugačni zadregi gre k spovednici, izsuje iz duše najgloblje svoje teže in britkosti, ter vstane ves potolažen spred svojega dušnega pastirja in tako krepek in poživljen, da ga nobena težava upogniti ne more. To je pomoček njegove vere, česar protestanti nimajo in črni oblaki v obupljivčevi duši se kopičijo, dokler reveža popolnoma ne zagernejo, na poslednje pa končajo. Ako pa se na Pruskem godijo mnogi samomori, je tudi vlada zadolžena, ki zatira katoliško duhovstvo in brani prosto deliti ss. zakramente, ter duhovno tolažilo. Nemški škofje v svojem skupnem pastirskem listu tožijo, rekoč: „Tisočeri, ki se v službi premogočno rasteče obertnje pehajo, morajo biti brez pomočkov milosti, katerih tako silno potrebujejo; množice delavcev po trdnem delu ob koncu tedna pritiskajo k spovednicam, da bi si stiskano srce ohladili, k kersanski poterpežljivosti in vdanosti se poživili in nove svete sklepe delali, morajo pa domú se vrniti, ne da bi bili opravili, ker so spovednice ali brez spovednikov, ali pa tako obdane, da trenutka milosti ne morejo pričakati; in mi nemoremo pomagati, nemoremo ubraniti, da bi s časoma Boga ne zapustili in njegovih zapovedi ne pozabili, ker hrano življenja v sv. Obhajilu morajo pogrešati; kajti premajhno je število mašnikov, ki bi zamogli zanje poskerbeti, in na tujem so goreči redovniki, ki so poprej, pripravljeni za vsako pomoč, hodili po naših srenjah.“ — Koliko hujše pa je še za protestante in druge krivoverce, ki dušne teže nikakor odložiti ne morejo; torej je tako obupanje njih ošoda! Tako je tudi pri katoličanih, kateri verske pripomočke — spoved, sv. Obhajilo, sv. mašo — opuščajo.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomora, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — V glavi hudo bolna oseba. — Nevarno bolan za pomoč. — Lepo vreme.

Zahvala.

Sestra naznanja priserčno zahvalo najsvetejšemu Jezusovemu Sercu, ker je na priprošnje žalostne Matere Božje, sv. Jožefa in sv. Antona Padv. njenemu bratu podelilo ljubo zdravje, in prosi še nadalje pomoči od najsv. Serca Jezusovega, da bi se zdravje na prošnje žalostne Matere Božje Marije, sv. Jožefa in sv. Antona popolnoma vterdilo.

M. J.

Prošnja in zahvala.

Rekonvalescent, duhovnik, ki je bil že precej dober, da je že šolske dolžnosti spolnoval in govore v cerkvi imel, je v toplicah trdnega zdravja iskal, pa se le prav močno pokvaril, da ne bo mogel s šolskim letom dolžnosti svojega stanu spolnovati; zato se prav

goreče priporoča vsem udom bratovščine N. lj. Gospé v iskreno molitev, da bi Ona, zdravje bolnikov, mu prido-bila na močne priprošnje svetih pomočnikov: ss. Valentina in Peregrina, ss. Kozma in Damjana, sv. Frančiška Ksaverija, sv. Antona in sv. Jožefa, trdnega zdravja, da bi zopet mogel kmalo popolnoma ozdraveti in tako dolžnosti svojega stanu spolnovati. Veliko milosti mu je naša lj. Gospá skazala, da more maševati in venkaj hoditi; ali še in še naj se milostuo ozre nanj Ona, ki ima neomejeno moč do najsvetejšega Božjega Serca in je pomoč kristjanov, posebno pa služabnikov svojega Božjega Sina.

M. L.

Koledar za prihodnji teden:

7. kimovca. S. Anastazija. — 8. Mali Šmarinj ali rojstvo presv. Marije D. — 9. Ss. Hermogen in Fortunat. — 10. S. Nikolaj Tolent. — 11. S. Daniel prer. — 12. S. Pelagij. — 13. Šestnajsta nedelja po Bink. Presveto Ime Marije D. (Celo osmino popoluoma odpustki pod navadnimi pogoji.)

Iz rimskega zapisnika mučenikov.

12. prosindec.

Sv. Arkadij, plemenitega rodu, iz Cezareje Mavrotanske, je živel v tretjem stoletju. Ko se je začelo preganjanje kristjanov, je pobegnil na deželo; ker je bil pa namesto njega njegov stric vjet in v ječo veržen, se je sam izdal sodniku, kateri mu je zavoljo stanovitnega spoznavanja sv. vere dal ud za udom odrezati od telesa.

Sv. Cezarija, devica, je bila sestra sv. Cezarija Arlatenskega, in je velik del svojega življenja preživela v samostanu, kjer je tudi kot svetnica umerla l. 530.

Sv. Evtarija, mučenica, ki so jo zavoljo sv. vere ob glavo djali.

Sv. Janez, škof v Raveni na Laškem, spoznovavec. Bil pa ni le škof, ampak tudi rešitelj tega mesta ob času, ko so divji Huni mesta in dežele požigali in razdevali. Svetemu škofu se je posrečilo, da je s svojo priprošnjo pri Atilu, kralju Hunov, mesto obvaroval plenjenja. Umerl je poln zaslug leta 495.

Sv. Mercij, mučenik, je bil vojščak rimske armade. Ker se pa ni hotel odpovedati veri v edino pravega Boga, ga je njegov lastni cesar, ljuti Dijoklecijan, dal umoriti.

Sv. Prob, eden prvih škofov v Veroni. Iz njegovega življenja se razun njegove svetosti nič zanesljivega ne vé.

Sv. Sätir, mučenik v Ahaji. Ko je šel enkrat mimo nekega malika (podobna ali štatva, kateri so neverniki božje čast skazovali), je samo pihnil vanj in znamenje sv. križa čeznj naredil, in kakor bi trenil je malik na tla padel in se zrušil. Malikovavci so mu zato pa glavo odsekali. Z njim vred se častita tudi sv. Cirijak in sv. Moscencij, oba mučenika.

Sv. Tacijana, mučenica v Rimu. Cesar Aleksander Sever jo je dal najprvo z železnimi grebeni mesariti, potem divjim zverim izpostaviti, na to v ogenj vroči in slednjič, ko je vse te muke niso kar nič poškodovale, ob glavo djati.

Sv. Tigrij, mašnik, in sv. Evtropij, lektor (cerkveni bravec), oba mučenika v Carigradu. Krivoverški cesar Arkadij ju je dal terpinčiti in umoriti za sveto vero.

Sa. Zbik. Rogat, Modest, Kastul in še 40 družih mučnikov, ki so bili vsi vojaškega stanu. Mučeni so bili v Afriki. Ta dan se obhaja tudi spomin dvainštirideset svetih monihov, ktere je o velikonočnem času hudobni cesar rimski, Konstantin Kopronim po imenu, v njih samostanu napadel, jih potem grozovito terpinčil, naposled pa žive dal zazidati.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. (Slovesnosti v frančiškanski cerkvi in pod Rožnikom.) 13. t. m., to je, v praznik sladkega Imena Marijnega bodo milgosp. knezoškof Jakob Misija ob 8 v frančiškanski cerkvi pridigovali, potem imeli pontifikalno mašo, po maši se bo pa Lurška Mati Božja, ki je zdaj v sobici zraven cerkve, v slovesnem sprevedu nesla pod Rožnik, kjer se bo postavila v novo kapelo, ter bodo prevzvišeni gospod knezoškof podoba in kapelo slovesno blagoslovili. Po blagoslovljenji bode tudi na Rožniku sv. maša. Ko bi bilo pa vreme neugodno, blagoslovila se bo podoba doma, ter se pozneje prenesla pod Rožnik, kar se bo pozneje s prižnice oznanilo.

Iz kongregacije frančiškanske. Č. P. Gotfrid Hlebec gre za gvardijana v Brežice; Č. P. Kornelij Arko za organista v Marija-Nazaret na Štajarskem; iz Brežic pa pride v Ljubljano Č. P. Erenfrid Zupet.

† G. Jože Matevž, posestnik in tergovec, ključar Ternovske cerkve, je 1. t. m. umerl za mertudom v svoji hiši na ljubljanskem Mahu. Daleč znani poštenjak bodi priporočen v molitev in blagi spomin.

Cerkvena pevka z visokim glasom se sprejme za plačo; več pové vodja glasbe v stolnici g. Ant. Förster. (Semeniške ulice št. 4., mala vrata.)

Viharji in njih vzroki. V Ljubljani in okoli Ljubljane, na Gorenjskem, Notranjskem in Dolenjskem so 29. avg. divjali prestrašni viharji s plohami in nalivi, ki so povsod napravili več ali manj škode.

Kar tiče ljubljanski okraj, bilo je — kar vemo — posebno hudo na Mahu, na Igu in po bližnjih krajih. Lomil in tergal je drevje, podiral kozolce, premetaval vozove in ljudi, poterl je prav hudo poljski pridelek.

Grozno hudo je bilo v Fužinah (Weissenfels) na Gorenjskem, ker je vihar tudi železnični vlak s tira vergel, tir zasul, most odnesel, na polji grozno veliko škode naredil. V Litiji je vihar hiše odkrival, kozolce podiral, drevje roval, ljudi premetaval, sadje otesal itd. Vse po polji je ležalo. Grozovito je bilo po Vipavskem! V tergu Ipavi je treščilo tudi v faro cerkev, pokvarilo mašne obleke itd. Povsod pravijo, da kaj tacega ne pomnijo, in mislili so, da je sodnji dan! Voda je prestrašno narastla, nesla seboj pohišje, hiše, mline, na tisuče stotov otave, koruze in druge poljščine. Grozna je škoda po njivah in travnikih. Celo kak človek je bil ob življenje v strašnih nevihtah. Slišali smo sicer o tacihi viharjih iz Amerike; zdaj pa se je tudi pri nas tako začelo. — Od kod je to? . . . Kdor ima vero, vé, da greh to dela.

Pripoveduje se, da v nekem kraju so delavci ravno pred viharjem prav grozno gerdo govorili. Ali ni čudo, če še ne trešči v take prešiče? . . . In kako gerdo ljudje kolnejo po več krajih! Ali je čudo, če se natura

mašuje, ko je vsa prekleta od nevarnih usti in ogerjena od nečistih jezikov!

Pobeljšajmo se mi, in potlej nam bo Bog zopet milostljiv.

Iz Marija-Zvezde, 28. avg. Z najpriserčniji zahvalo in vošilom Božjega povračila poterjam, da sem prejel (zbirke „Zgod. Danice“) 27. gld. za naš samostan, in iz globočine serca prosim, da bi Bog našim dobrotnikom tisučero povernil njih dobrote.

Prav močno me veseli, da so trije bosenski dečki dobro opravili prvi gimn. razred. Zaupajmo, da dobrotljivi Bog bo pomagal tudi nadalje. Ne bomo opustili za dobrotnike in tudi za dečke prav marljivo moliti. Sprejmite itd.

P. Bonaventura, prijor.

Verli dijaki. Iz mestica Vechta, na Vestfalekem, naznanjuje „Missionsblatt“, da izmed 18 zreločnikov (abiturientov) ondotne gimnazije jih je 14 izvelilo bogoslovje.

Dobro se je odrezal! Neki vradnik je zarežal nad kmetom: „Kmetje so robati cepci!“ — Kmet: „To je res, gospod; toda vsi ropati cepci niso kmetje.“

Dobrotni darovi.

Za kapelo sv. Cirila in Metoda v novi cerkvi Jezus-presvetega Serca v Ljubljani: G. Jožef Bernard, svečar in Zofija Bernardova, 3 gld. — Č. g. kaplan Jožef Porubski 5 frankov v zlatu. — Po preč. gosp. dekanu J. Razboršku 5 gld.

Za kapelo v Marijaniški: G. Jož. Bernard in gospa Zofija Bernardova, 3 gld. — Po preč. g. dekanu J. Razboršku 5 gld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: G. P. 50 sld.

Za zvonove cerkve Jezusovega presv. Serca: G. Jož. Bernard in gospa Zofija Bernardova 10 gld.

Za študentovsko kuhinjo: Čast. g. J. Mrak 5 gold. L. 40 kr. — Pn. g. kan. dr. A. Čebašek 5 gld. — Pn. g. kan. in dek. Anton Urban 50 gld. — $\frac{1}{2}$ XL 1 gold. (in 1 gld. za misijone). — Čast. gosp. benef. Jož. Lomberger 4 gld. — Preč. gosp. dekan Anton Aleš 5 gold. — Čast. g. župnik Jan. Demšar 5 gld. — Č. g. Franc Tavčar 1 gld. — Č. g. župnik Al. Kumer 1 gld. — Č. gosp. kapl. Jan. Brenco 2 gld. — Po pošti Radoliški 1 gld. 73 kr. (Naročeno opravljeno. Vr.)

Za sv. Detinstvo: N. P. na Dolgem 50 gld. — Č. g. Fr. Povše, župnik na Ječici, 13 gld. 30 sld.

Za Božičev spominek: Čast. g. benef. J. Lomberger 1 gld.

Za cerkev v Želimljah: Spoštov. K. Pogačar 3 gld. — Nektere dobrotnice 50 kr.

Za bratovščino N. lj. G. presv. Serca: J. P. 50 sld.

Za polkovdane s točo na Dolenjskem: Iz Reteč 1 gl. (k drugje oddanemu).

Za pogorelce v St. Ruperški fari: Po preč. g. dek. Jož. Razboršku farani 20 gld.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. D-elj: Storilo se bo, kar bo moč; spričevalo dečko dobi, kadar pride v Ljublj. — G. -č-: Rasveselili ste zopet nas. Posdravljani!